

ИШОНЧИ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2005 йил 20 сентябр, сешанба № 155 (1996)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари, Ўзбекистон Республикаси худуди узра парвоз этиб, Ҳиндистонга қайтар эканман, Ҳиндистон ҳукумати ва халқи номидан ҳамда шахсан ўз номимдан Ўзбекистоннинг дўст халқига фаровонлик ва гуллаб-яшнашини тилаб билдирган самимий кутловларим ва эзгу тилақларимни йўллашга ижозат бергайсиз.

Манмохан СИНГХ, Ҳиндистон Бош вазири

Ўзбекистон Республикаси Президентини хузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясида туман ва шаҳар хотин-қизлар кўмиталари раисларининг давлатимиз раҳбари Ислон Каримовнинг Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисидаги маърузасида белгиланган вазифалар ижросига бағишланган амалий семинар ва давра суҳбатларининг навбатдаги босқичи бошланди.

Маъмур академия ректори Қ.Назаров семинарни очар экан, мамлакатимизда хотин-қизларнинг мавқеини юксалтириш давлатимиз раҳбарининг доимий эътиборида эканини алоҳида таъкидлади.

СЕМИНАР ДАВОМ ЭТАДИ

Президентимиз Ислон Каримовнинг 2004 йил 25 майда қабул қилган «Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси фаолиятини кўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармони аёлларнинг ижтимоий, ҳуқуқий муҳофаза қилиш, ҳар томонлама кўллаб-қувватлаш, фаоллигини ошириш борасидаги ишларни янги поғонага кўтарди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси ушбу фармонда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Республика хотин-қизлар кўмитаси билан ҳамкорликда туман ва шаҳар хотин-қизлар кўмиталари раисларининг ўқув-машғулотларини бошлаган. Масъулотлар ҳар бир худуддаги аёллар ташкилотларининг ўзига хос жиҳатлари, улар дуч келадиган муаммо ва камчиликларини ҳисобга олган ҳолда ўтказилаётгани эътиборга лойиқдир. Бу галги семинар ва давра суҳбатига Қорақалпоғистон Республикаси ҳамда Хоразм ви-

лоят туман ва шаҳарларининг хотин-қизлар кўмиталари раҳбарлари таклиф этилди.

Семинар ва давра суҳбатларида тингловчилар учун Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Марказий банк ва бошқа ташкилот ҳамда муассасалар, вазирликлар мутасаддилари иштирокида очик мулоқотлар, ўқув машғулотлари ташкил этилмоқда. Айни пайтда Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятидаги туман ва шаҳар хотин-қизлар кўмиталари фаолияти атрофида ўрганилади, ютуқ ва камчиликлари таҳлил этилади, уларга самарали фаолият юритиши учун амалий ёрдам берилди. (ЎЗА)

БЕПУЛ ЙЎЛЛАМА

«Навоийлектртармоқлари» очик акциядорлик жамиятида ишловчиларни ҳар томонлама ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашга катта эътибор қаратишмоқда. Аввало шуни айтиш жоизки, корхонада меҳнат унумдорлигининг ошиши, иш сифатининг яхшиланиши ишловчилар иш ҳақини сезиларли ошириши имконини берди. Жамоа шартномасига асосан шу йилнинг олти ойи мобайнида оммавий-маданий, соғломлаштириш тадбирлари 6 миллион 339 минг сўм маблағ ажратилди. 58 нафар киши «Навоийазот» санаторий-профилакторийи, Республика энергетика вазирлигининг «Нурафшон» ва мамлакатимизнинг бошқа сихатгоҳларида дам олдириди. Шунингдек, 18 нафар боланинг ёзги кўнгилли ва соз ўтказишлари учун оромгоҳларга корхона ҳисобидан бепул йўлнамалар ажратилди. Корхонада спорт тадбирларини намунали ўтказиш, спортчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга 1 миллион сўмга яқин маблағ сарфланди.

Я. САРИБЕВ, «Ишонч» мухбири

Акрам уйига яқинлашар экан, ҳомуш тортиди. Хотини Халима унга яна савол назари билан боқали, бола-лари ҳам шу маънода термулишди. Ахир, эрта-нидиган янги ўқув йили бошланди. Уғил-қизлари ўқийдиган мактабга эса ўқувчилар бир хил кийимда келишлари белгиланган. У эса оддийгина ичиш, тўрт ўғил-қизга бундай кийимни қайси пулга олади? Қолаверса, унинг яна мактабга бормайдиган уч кичкин-той фарзанди бор. Ҳаммаси ейман, ичман, дейди.

Уйга кириб чала-чўлла овқатланди-да, «боши оғриётганлиги»ни баҳона қилиб, ётиб олди. Қўшиниқидан қайтиб чиққан хотини эрининг бу ҳолатини кўриб айтган «бююртмаси»ни сўрашга кўнгил бўлмади.

Акрам эртасига иш орасида смена устасидан руҳсат сўраб, корхона раҳбари қабулига кирди.

— Касабақўмга учрашдингизми, шароитингизни, тушунтирдизми? — сўради ўз наватбатида корхона раҳбари Тоҳир Шамсидинов.

Акрамжон ҳомушига бош иргатди.

— Айтдим, сиз билан маслаҳатлашиб қўришга ваъда қилди. Битта бўлса ҳозирқал масалани ҳал этардим, аммо тўрт нафар экан, буни раҳбарга билдириш керак, деганди.

— Мен ҳозир касабақўм Иброҳим Раҳимов билан маслаҳатлашман. Натижасини шу бугун кечгача сизга маълум қиламан.

Куннинг иккинчи ярмида смена тугаши олдидан И.Раҳимов қаҳираётганлигини айт-

тишди. Хонага кириб борганда, касабақўм уни очик чехра билан кўтиб олди.

ИШЧИ УЙИ

корхона ҳисобидан таъмирланди

— Аризонгани ижобий ҳал қилдик, — деди ўтиришга ҳол кўрсатаркан. — Икки қўнғиндан ва икки ўлгингизга ўқувчилар формаси сотиб олиш учун корхона томонидан зарур пул ажратилди. Ҳозир тўппа-тўғри корхона хазинахонасига кириб олишигиз мумкин.

Шу тариқа Раҳимовларнинг тўрт фарзанди янги ўқув йилини янги ўқувчилар кийим-боши билан кўтиб олдилар. Папка ва дарсликларнинг бир қисми мактаб томонидан бепул берилди.

«Учқўрғон» ҳиссадорлик жамияти маъмурияти ва касаба уюшма кўмитаси томонидан фақат Раҳимовгагина эмас, яна бир неча ҳам таъминланган оилаларнинг фарзандлари-

Ижтимоий ҳимоя

га ҳам ана шу тариқа моддий кўмак кўрсатилди. Чунончи, Ҳабибулло Шарипов, Ҳадиса Кенжаева каби ишчиларнинг ўғил-қизларига янги ўқув йили арафасида ўқувчилар кийим-бошларидан ёрдам кўрсатилди.

Корхонада ишчи-хизматчилар фарзандларини соғломла-

корхонада ишлаб, бугунги кунда кексалик гапшини сўраётган отахон ва онахонларга ҳам ёрдам берилмоқда. Масалан, жорий йилда қаровчисини йўқотган Мингбой ота Тошалиевнинг уйи таъмирлаб берилди. Раҳима Маматқуллова, Мухаббат Отабоева, Усмон Сувоповларга уларини таъмирлаб олишлари учун қурилиш ашёларидан кўмақлашди. Ишчи-хизматчилардан Аҳмад Қаҳҳоров, Халима Едгоровна, Алишер Курбаналиевнинг шифоналарда касалликлардан фориғ бўлиб олишлари учун зарур бўлган дори- дармонлардан ёрдам кўрсатилди. Ҳамма ҳам таъмирланди. Ҳамма ҳам таъмирланди. Ҳамма ҳам таъмирланди. Ҳамма ҳам таъмирланди.

Жамоа ва унинг оила аъзолари ҳақида қилинаётган гўшакларни ўз самарасини бермоқда. Корхона бугунги кунда Учқўрғон туманидагина эмас, Наманган вилоятидаги илғор корхоналар қаторида бормоқда.

О.ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири

Қарор ва ижро

Айни кунларда мамлакатимиздаги барча қаҳир-рув-ийгин пунктларида йигитларни мудатли ҳарбий хизматга қаҳир-рув, улар орасидан ҳар томонлама соғлом, қаҳир-рув ва руҳан баркамол ёшларни танлов асосида саралаб олиш ишлари кизгин давом этмоқда.

МАРДЛАРНИ МАЙДОН САРАЛАЙДИ

Тошкент вилояти мудофаа ишлари бўшқармаси ва унинг шаҳар, туман қаҳир-рув пунктларида ҳам бу борадаги ишлар Президент Ислон Каримовнинг шу йил 2 сентябрда эълон қилинган «Мудатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни хизматдан бўшатил ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуроли Қулчарига навбатдаги қаҳир-рув тўғрисидаги қарори ва бу борадаги бошқа меъёрий ҳужжатларга мувофиқ амалга оширилмоқда.

Ходимларимиз тегишли муассаса ва ташкилотлар ҳамда Қуроли Қулчар кўшнларидан келган вакиллар билан ҳамкорликда бўлгуси юрт посбонларининг оилавий шароити, жисмоний ва маънавий тайёргарлигини синчиклаб ўрганмоқда, — дейди вилоят мудофаа ишлари бўшқармаси бошлиғи, полковник Зоҳид Аҳмадхўжаев. — Ҳар йилгидек, август ойининг бошида жойлардаги мудофаа ишлари бўлимларида, сентябр ойдан эса вилоят қаҳир-рув йигит пунктларида табиб комиссиялар ташкил этилди.

Вилоят ҳокимлиги, «Маҳалла», «Нуруний» жағғармалари ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати вакилларидан иборат вилоят қаҳир-рув комиссияси иш бошлади.

Баҳорги қаҳир-рув мудатли ҳарбий хизматга Паркент ва Занғота туманларидан қаҳир-рув, ҳарбий қисмларга жўнатилган йигитларимиздан икки нафарининг соғлиғи талаб даражасида эмаслиги боси кўп ўтмай қайтиб келди, — дейди З.Аҳмадхўжаев. — Шундан хулоса чиқариб, табиб комиссиялар ишини янада такомиллаштиришга, бу каби ҳолатларга йўл қўймайликка, бўлаҳак ҳарбийларни сифатли ва холисона табиб кўридан ўтказишни таъминлашга жиддий эътибор қаратилмоқда.

Вилоятимизда бунинг учун зарур шарт-шароит яратилган. Шу йилнинг март ойида вилоят ҳокимлиги кўмагида харид қилинган замонавий табиб асбоб-ускуналар аниқ ташхис қўйишда қўл келяпти. Шунингдек, 1 октябрда қадар сўнгги русумдаги рентген аппаратурини сотиб олиш ҳам мўлжалланмоқда. Олмалик, Бекобод ҳамда Ўрта Чирчиқ шаҳар ва туманлар мудофаа ишлари бўлими бинолари капитал таъмирланиб, жиҳозланди.

Таъкидлаш жоизки, қаҳир-рувчилар орасида ўрта махсус ва олий маълумотли, жисмонан ва маънан етук ёшлар сони тобора кўпаймоқда. Ўз-ўзидан аёнки, бу таъминнинг янада кизгин ўтишини таъминлади.

— Эркин мавзуда иншо

ёзиб, тест синовидан ўтдим. Жисмоний тайёргарлигим ҳам яхши баҳоланди, — дейди бўкалик Сардор Омонов. — Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университетига ўқиганим, олий ўқу юртлари талабалари ўртасида ўтказиб келинаётган «Универсиада» спорт мусобақаларида қатнашиб, мунтазам спорт билан шуғулланганим ўз самарасини берди.

Ҳарбий техниккага жуда қизиқман. Шу йил Тошкент автомобил йўллари институтининг транспорт воситаларидан фойдаланиш факультетини тамомладим, — дейди Ўрта чирчиқлик Акбарали Қурбонов. — Омадним келди. Танловда юқори балл тўпладим. Мақсадим ўзи йигитлик бурчимни аъло даражада адо этиб, икки ишлар идораларида шартнома асосида хизматни давом эттириш.

Вилоят қаҳир-рув йигит пунктларида ташкил этилган махсус бурчада қаҳир-рувчилар ва уларнинг ота-оналари аскарларнинг ҳақ-хўқуқи, уларга бериладиган имтиёзлар, ҳуқуқатимиз томонидан ҳарбий қисм ва билим юртларида яратилган қулайликларга доир маълумотларга эга бўлмоқда.

Шу йил баҳорги мавсумда мудатли ҳарбий хизматни ўтаб қайтган пойтахт вилояти йигитларининг 300 нафардан ортиғи олий ўқу юртларига 20 фоизли имтиёз билан ўқишга кириш учун тавсифномалар олишга муяссар бўлган эди. Уларнинг аксарияти юртимиздаги қатор олий таълим даргоҳлари талабаси бўлди. Шунингдек, 73 нафар йигит ҳарбий билим юртлари курсантлари сафига қўшилди. (ЎЗА)

Истиқлол берган имкон РАБОТА ГАЗ КЕЛДИ

Сардоба туманидаги Работ кишлоғи ўзига хос тарихга эга. Бу ерда чўлуқварларнинг бир неча авлоди яшаб ўтишган. Кишлоқнинг чор тарафидан газ қувурлари тортилганига қарийб ярим асрдан ошган. Аммо работликлар бу имкониятдан бебаҳра қолаверди.

Катор йиллар ушалмаган орзу, истиқлол айёми арафасида ижобат бўлди. «Сирдарёгазтаъминот» худудий корхонаси, Сардоба газ идораси, вилоят ягона инжиниринг компанияси Янгирдаги қурилиш-монтаж участкаси жамоалари саъй-ҳаракати билан бу ерга газ қувурлари тортилди. 300 хонадонли кишлоқ табии инъомидан баҳраманд бўлди.

Работни газлаштириш азалий орзуимиз эди, — дейди оқсоқоллардан бири. — Аммо шўро даврида бунинг улдасидан чиқилмади. Одамлар газ деб югурмай ҳам қўйишганди. Истиқлол шарофати, ҳуқуқатимиз эътибори туфайли хонадонларимизда маъмурчилик рўй берди.

Сирдарё вилоятида чекка худудларни газ ва тоза ичимлик суви билан таъминлашга амалдаги йилда жиддий киришилганини эътироф этиш керак. Йил бошида режалаштирилган ишларнинг аксарияти амалга ошди. Оқ олтин тумани Шодлик кишлоқ фуқаролар йиғини худудидаги Найман кишлоғи ҳам худди Работ сингари орзуси ушалмасдан келаятган худуд эди. Туман мутасаддилари саъй-ҳаракати билан уч мин метрлик масофага газ қувурлари ётқизирилиб, давлат маблағи ҳисобидан газ иншооти барпо этилди.

Таъкидлаш жоиз, туманимизда газ ва тоза ичимлик суви масаласида қатор муаммолар бор эди, — дейди Оқ олтин туман ҳокимлиги бош мутахассиси Зухриддин Пазилев. — Амалдаги йилда аҳоли турмуш тарзини яхшилашга алоҳида эътибор қаратилди. Утган фурсат Фарғона кишлоғига 36 километрлик сув қувурлари тортилиб, тоза булоқ суви етказиб берилди. Бўстон, Мардон кишлоқлари табиий газ билан таъминланди. Айни чоғда битта кишлоққа газ бормган. Ана шу худудни ҳам ҳуқуқатимиз яратган имтиёз билан камраб олиш чора-тадбирлари қуриляпти.

Тоза сув — саломатлик қафолати. Бу эҳтиёжни тўлароқ қондириш мақсадида вилоят ҳокимлиги эрта қўқланданок бунга эътибор қаратди. Хусусан, шу йилнинг 30 мартадаги махсус фармойишига асосан худуддаги ичимлик суви тармоқлари тик қудуқларни таъмирлаш ва ишга тушириш, зарур жиҳозларни харид қилиш учун маҳаллий бюджетдан 57 миллион сўм ажратилди.

Н.ШАМСИЕВ, «Ишонч» мухбири

МУЗЕЙНИНГ БОЙ ЭКСПОЗИЦИЯСИ

Бундан 35 йил аввал Тошкент шаҳрининг марказида бу кўркем ва хашаматли бино қурилган эди. Шарқона меъморий лойиҳа бўйича қад қўтарган маъмур қошонада эндиликда Ўзбекистон фанлар академиясининг Ўзбекистон халқлари давлат музейи фаолият кўрсатмоқда.

Икки қаватда жойлашган музей бўлимларидан ўн мингга яқин нодир ҳужжатлар, фото материаллар ўрин олган. Бу ерда илмий тадқиқотлар ҳам олиб борилмоқда. Бу изланишларнинг аксарияти илмий тўпламлар ҳам чоп этилди. Кейинги йилларда ўтказилган илмий экспедиция материаллари эса янги экспозицияда ўз аксини топди.

А.АЛИЕВ

Гулистон тумани марказий шифохонаси клиник-диагностика бўлими катта лаборанти Холита Маматқуллова салкам чорак асрдан буён лаборатория ҳамшираси бўлиб ишлайди. Уттиздан ортиқ шогирдлар тайёрлаган. Мустақиллигининг 14 йиллиги арафасида Х.Маматқуллова кўп йиллик самарали меҳнатлари учун «Шуҳрат» медали билан тақдирланди.

Жиззах шаҳрининг «Наврўз» маҳалласида бундан ўн олти йил бурун бир чакалоқ дунёга келди. Отаналари унга Юлдуз дея исм қўйишди. Ўз иқтидорига ва истеъдодига билан тугилган экан, оила-аъзолари орзу қилганидай фарзанд вояга ета бошлади. Отаси таникли шахмат устаси Ойбек Ҳамроқуллов изидан бориб, кам бўлмапти. Беш ёшндаёқ шахмат доналарини суриб, яхши ўйин кўрсата бошлади. Вилоят шахмат мусобақаларида катнашиб, 9 ёшда Голуб-лик навидасини сурди.

Юлдуз Ўзбекистон биринчилиги Голуби сифатида Испанияда ўтказилган жаҳон чемпионатида иштирок этиб, юқори ўринни эгаллаганда, эндигина 12 ёшни қарши-лаётган қизалоқ эди. Ушан-дан жаҳон биринчилигида 11 имкониятдан 7,5 очко тўплаб, барчани лол қолдирган эди.

Шу-шу Юлдуз эл назарига тушди. Айниқса, республикамиз Президенти эътиборига тушиб, магичатна билан тақдирланиши хали-хануз унинг ёдидан кўтарилгани йўқ. У бундай гўшқўрликдан бениҳоя фахрланиб, яна ва яна галабага интипти. Ва бунга эришмоқда ҳам. «Исиккўз-2000» шахмат фестивалида бронза медали соҳиб бўлди. 2002 йили МДХ мамлакатларининг Москвада бўлиб ўтган биринчи ёшлар ўйинларида муваффақиятли иштирок этиб, фахрли ўрин-

Эл ардоқлаган кишилар

ни олишга муваффақ бўлди. Яқинда Франциянинг Белфорд шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида фахрли учинчи ўринни қўлга киритди. Етти имкониятдан 5,5 очко тўплади.

Гроссмейстер Рустам Қосимжоннинг оқ фотиҳаси бўлими, Юлдуз Ватанимиз ифтихорига айланди. Мамлакатимиз байроғини чет элларда баланд кўтарган умидли ёшлардан. Республика Президентини Фармони билан мустақиллигининг 14 йиллиги байрами арафасида унга «Шуҳрат» медали берилди. Бу олий мукофот эндигина ўн олти ёшни қаршилаётган Юлдуз Ҳамроқулловага янада галаба, бахт-омад келтириши шубҳасиз.

Б.НОРКУЛОВ, «Ишонч» мухбири

Бахтли онлар шуқуҳи

2001 йили Ҳиндистоннинг Биканор шаҳрида ўтказилган Осий биринчилиги Юлдузга яна омад келтириб, бронза медали билан тақдирланганди. — 2001 йилнинг 9 феввали эди. Гроссмейстер Рустам Қосимжон билан шахмат ўйнадим, — дея эслайди Юлдуз. — Жаҳон чемпиони Рустам ака вилоятимизга келиб,

Касаба уюшмалари ва йиғим-терим

ЯХШИ ШАРОИТ — УНУМЛИ МЕҲНАТ

Туманимиз янги мулк шаклига ўтган, 2168 та фермер ҳўжалари ташкил этилиб, уларга 26 минг 627 гектар ер ажратиб берилди. Фермерларнинг 1 минг 828 таси пахтачилик билан шуғулланмоқда.

Чўл шароитида деҳқончилик қилаётган пахтакорлар жорий йилда 48 минг 700 тонна ўрнига 70 минг тонналик «Оқ олтин» хирмонини бунёд этишга аҳд-уғаланиш қилишган. Дала меҳнат-кашларига қўлай шароит яратилганини, моддий манфаатдорлик ошганини муваффақиятини таъминламоқда. Туманимиздаги «Миролим», «Жаҳонгир», «Ҳўжаёр ота», «Суннат бобо» фермер ҳўжаликлари шартнома режасини бажариб, ҳосилдорлигини гектар бошига 35-40 центнерга етказдилар.

Яқши шароит — унумли меҳнат. Буни ҳисобга олиб ҳўжалигимизда далада пахта тараётган теримчи ва ҳашарчиларга гўшқўрликни қўнайитганимиз. Иш ҳақи беш қўнда даланинг ўзиде бериб бериляпти.

Дала шийони кўнглили ҳордиқ чиқарадиган масканга айлантилган. Ям-яшил дарахлар билан ўралган кўркем оромгоҳда хотин-қизлар учун алоҳида хоналар, тиббиёт пункти мавжуд. Ишдан кейин ювиниш учун шароит яратилган. Маънавий-маърифат хонасида газета-журналларнинг янги солларини олиб ўқиш мумкин. Далада ишловчилар радио эшитиб, «зағирчи экран» кўрсаткиларини мириқиб томоша қиладилар. Ҳашарчиларга ҳар кун икки маҳал мазази тасмолар тайёрлаб берилди.

Яратилган шароитдан руҳангир теримчилар ва Қарши тиббиёт коллежидан келган ҳашарчилар иш сўрагани тобора оширмоқдалар. Шийондаги қўлайликлар, меҳнатнинг муносиб рағбат топганлиги, теримчиларга моддий ва маънавий гўшқўрлик кўрсатилаётгани уларни етиштирилган мўл ҳосилни нес-нобуд қилайи йиғиштириб олишга чорламоқда.

Х.БЕРДИЕВ, Нишон туманидаги «Тарагай-Баҳодир» фермер ҳўжалиги раҳбари

Бугуннинг гапи

МАЪНАВИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ ИҚТИСОДИЙ ЮТУҚЛАРГА ЭРИШИШ ОМИЛИ

Президентимизнинг Маънавият ва маърифат соҳасидаги ислохотларни таъминлаштириш ва самарадорлигини ошириш ҳақидаги Фармони, Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг шу мақсадга йўналтирилган қарорларини бажара бориб Тошкент вилоят қасаба уюшмалари ташкилотлари бирлашмалари кенгаши бир қатор ишларни амалга оширмоқда.

Қасаба уюшмалари жамиятини маданий-маърифий янгилаш, юксак ахлоқийлик, одамларда кадр-қиммат туйғусини ва жамият тараққиётининг асосини ташкил этувчи соғлом турмуш тарзини қарор топтириш учун барча имкониятларни ишга соляпти. Зеро, мамлакатимиз ижтимоий-иқтисодий тизимида юз бераётган туб янгилашни, жамиятда қарор толаётган янгича ишлаб чиқариш мүнсабатлари, миллий қадриятларимиз ҳамда маънавиятимизни тиклаш, меҳнатқашларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш билан боғлиқ вазифалар қасаба уюшма ташкилотлари фаолиятини янгича мазмун билан бойитишни тақозо этмоқда.

Аъзолар ўртасида маданий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш, спорт тадбирларини ўтказиш одат тусига кирган. Қорхона, ташкилот ва ҳўжалиқларда меҳнат қилаётган ишчи-хизматчилар ўртасида бадиий ҳаваскорлик, адабиёт ва санъат соҳасида Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг лауреатларини саралаш бўйича «Ўзбекистон - Ватаним» ширини остида қўриқ-танловлар мунтазам равишда ўтказиб келинмоқда.

Меҳнатқашларни миллий истиқлол руҳида тарбиялаш, уларнинг маънавий онгини ошириш мақсадида вилоятнинг барча ҳудудларида ўқув семинарлари ташкил этилди. Уларда «Маънавий-маърифий соҳадаги муаммолар ва уларни ҳал этишнинг устувор йўнашилари», «Маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини оширишда қасаба уюшмаларининг ўрни» мавзуларида маърузалар эшитилди. Лекин шу билан бирга барча тармоқларда, айниқса қўйи бўғинларда бу борадаги ишлардан тўла қониқиб ҳосил қилиш қийин. Қўйи қорхона ва ташкилотларда маданий муассасалари фаолиятини янгилашга чўқур ёндошмаслик, қолаверса ўз ҳолига ташлаб қўйиш ҳолатлари мавжуд. Бу борадаги муаммоларни ижобий ҳал этиш, уларнинг бундан кейинги равнақи масалалари тармоқ қасаба уюшмалари вилоят, туман кенгашларида, бошланғич кўмиталари йиғилишларида мунтазам муҳокама этилмаяпти. Жамоа шартномалари бандлирига киритиш орқали маданий-оммавий тадбирларни ўтказиш билан боғлиқ сарф-харажатлар иш бе-

рувчилар маблағидан амалга оширилиши ижобий ҳал этилмаяпти. Бунинг натижасида ўтказилаётган маданий тадбирлар умумхалқ байрамларини нишонлаш билан чекланиб қолмоқда.

Ҳар бир қорхона, ташкилот ҳамда муассасада «Маънавият ва маърифат» хонаси ташкил этиш ҳозирги куннинг муҳим талабидир. Лекин, айрим ташкилотларда ушбу ўта муҳим масалага эътиборсизлик билан қаралмоқда. Зангиота босмахонаси, Юқори Чирчиқ туман газ ташкилоти, Бекобод шаҳар 9-автобус парки, соғлиқни сақлаш муассасаларида тегшили Пскент ва Янгийўл туманларининг марказий касалхоналарида мана шундай ҳолатни учратиш мумкин.

Маълумки, тадбирларни ташкил этишда маданий саройлари ва уйлари, клублар ҳамда кутубхоналар имкониятига суянилади. Лекин, кейинги йилларда қасаба уюшмаларига қарашли тарғибот учун ўта қулай бўлган бундай масканлар сони камайиб кетди. Натижада бир вақтлар хашаматли қилиб қурилган бинолар ҳозирда хувиллаб ётибди. Уларни сақлаб қолиш, фаолиятини янада жонлантириш учун ҳўжалиқларнинг маблағи етишмайди. Биз шуни аниқ биламизки, маданият муассасалари қайси ташкилотга қарашидан қатъи назар, улар меҳнатқашларнинг маънавий-маърифий оҳтиёжларини қондириш, юксак маданиятга инсонларни қамол топтириш учун хизмат қилиши зарур.

Бозор иқтисодиёти шароитида боқимандалик кайфиятидан қутулиб, тадбиркорликнинг турли йўллари излаб топил зарур. Вилоятда мана шундай йўл тутган қорхоналар қўллаб топилди. «Олмалик кон-металлургия комбинати», «Ўзметкомбинат», «Аммофос», «Электромасанот» қорхоналарининг маданий масканлари ҳақида шундай илиқ гапларни айтиш мумкин.

Мавжуд кутубхоналарни муастаклик йилларида чоп этилган бадиий адабиётлар билан бойитиш, шу орқали кўпроқ китобхоналарни жалб этиш муҳим вазифалардан. Кейинги йиллар давомида вилоят бўйича кутубхоналарга 12 миң нусха қитоб олинди. Бу мақсад учун қасаба уюшмалари ташкилоти ҳисобидан 4 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. Лекин, афсусланарли жойи шундаки, «Чирчиққашлоқ» акциядорлик жамияти, «Бекободцемент», «Тўйтепаметалл» қурилмалари қорхоналарининг кутубхоналарига кейинги йилларда бирорта янги китоб харид этилмади.

Давр маънавият ва маърифат соҳасидаги ислохотларни янада чўқурлаштириш ва самарадорлигини ошириш, миллий истиқлол мафқурасини меҳнатқашлар онгига синдиришни, маданият, жисмоний тарбия ва спортни кенг омма ўртасида ривожлантиришни тақозо этмоқда.

Н.РАФИҚОВ, «Ишонч» муҳбири

ИМПОРТ ЎРНИНИ БОСАДИ

Ҳонободдаги Ўзбекистон - Россия «Андижонкабел» қўшма қорхонасида қалинлиги саккиз миллиметр бўлган мис симлар ишлаб чиқарилмоқда. Шуниси диққатга сазоворки бу маҳсулот авваллари хориждан келтирилган эди. Эндиликда эса қорхонанинг ўзида бир кеча-кундузда ишлаб чиқарилаётган мис сим ҳажми 15 тоннадан зиёдроқни ташкил этмоқда.

Янги ишлаб чиқариш линиясини ташкил этиш учун қўшма қорхонага Финляндиянинг «Outokumpu» компаниясида технология линиялари ҳамда «Urcast» русумли станоклар келтирилди. Қорхона мутахассислари Финляндияда малака оширишди. Янги цехни ишга тушириш маросимида вилоят раҳбарлари, Россиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси вакиллари, «Самаркабел» акциядорлик компанияси директорлари кенгаши аъзолари ва финляндиялик меҳмонлар иштирок этишди.

«Андижонкабел» қўшма қорхонаси 2002 йилнинг охирида хорижий инвестор иштирокида ташкил этилган. Ҳозирги вақтда қорхона сигнализация, станция, телефонлар учун симлар, шунингдек қатнашчиларга чидамли сим ва автотрактор, автомобиль симлари, алюминий сим, халқ истеъмолига мўлжалланган турли турдаги симларни ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

«Туркостан-пресс»

Янгиариқ туманидаги «Гулистон» ширкат ҳўжалигида инфратузилмани шакллантириш, маданий-маиший, спорт объектларини ишга туширишга катта аҳамият берилмоқда. Яқинда ҳўжалик ўз маъмурий биносини қишлоқ врачлик пунктига бўшатиб бериб, уни таъмирлаш ва замонавий жиҳозлашга ёрдам кўрсатди. Қўриқтом қишлоғидаги ташландиқ бино «Махсум» фермер ҳўжалиги томонидан таъмирланиб ва тўла жиҳозланиб, спорт мажмуига айлантирилди. Шунингдек, Қўриқтом қишлоғида 3,5 километр газ қувурлари қайта ётқизилди. 8 километр газ қувурларини ҳўжалик кучи билан янгилаш режалаштирилмоқда.

Ҳўжалик ҳудудидаги 8 километр ичимлик суви тармоғини таъмирлаш кўзда тутилмоқда. Ҳудуддаги спорт залида ҳўжалик ёрдами билан 8 миллион сўмлик реконструкция ишлари амалга оширилди, 5- мактабга 5,5 миллион, Ойбек номи мактабга 1,5 миллион сўмлик ёрдам кўрсатилди. Ҳўжалиқда ишловчиларни ва пахта йиғим-теримида қатнашадиганларни ижтимоий ҳимоялашга ҳам катта эътибор қаратилмоқда.

Суратларда: пахта йиғим-теримидан лавҳалар. И.ХАСАНОВ олган суратлар

БОЛАЛАР БОҒИ КЕНГАЙМОҚДА

Қарши шаҳрининг 2700 йиллиги олдидан замонавий тарзда тубдан қайта таъмирланаётган Қарши болалар истироҳат боғида тирик табиат бурчага ташкил этилди. Болаларнинг она табиат, унда яшайдиган ҳонзотлар тўғрисидаги тасавурларини бойитиш мақсадида барпо этилган ўзига хос кичик ҳайвонот боғида ҳозирги вақтда қирқдан зиёд турдаги ёввойи ҳайвон ва парранда сақланмоқда.

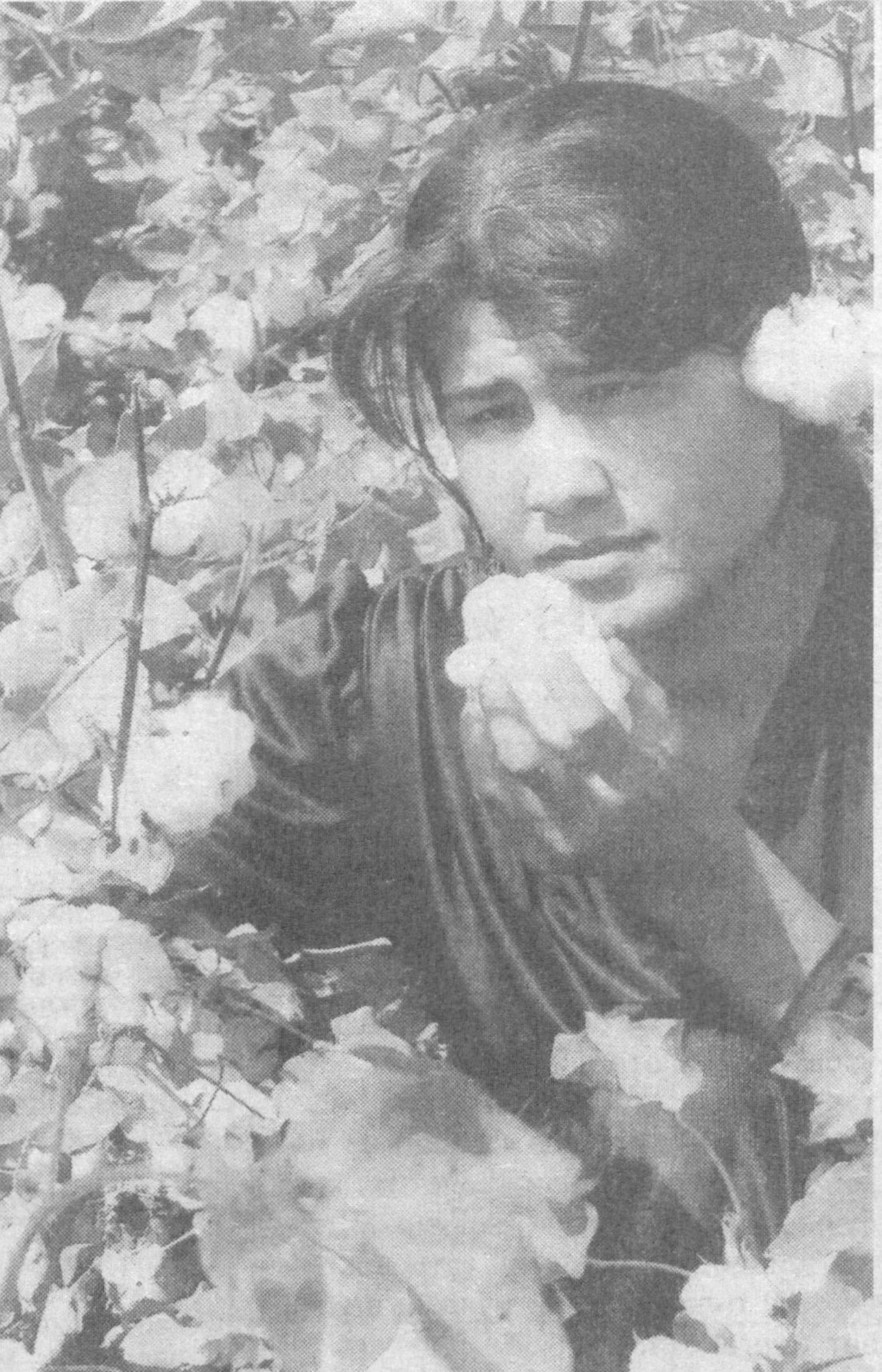
Истироҳат боғлари одамларнинг нафақат ҳордиқ чиқариши учун хизмат қилади, балки улар фарзандларимизни табиатга ошно этуви маънавият ўчоғи ҳамдир, - дейди истироҳат боғи директори Рустам Ражабов. - Юбилей мүнсабати билан бошланган қайта лойиҳалаш ва реконструкция ишлари жараёнида боғда мана шундай муҳит яратишга алоҳида

эътибор берилди. Боғдаги бунёдкорлик ишлари ҳали давом этмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қарши шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига асосан боғ ҳудуди яна икки гектарга кенгайтирилди ва бу ерда одамларнинг дам олишига мўлжалланган тинч ва осуда ландшафт барпо этилади.

Бундан ташқари, болалар соғломлаштириш мажмуасига яна тўртта энг замонавий аттракцион ўрнатилади. Қўрқам ва мўъжазгина қилиб қурилган шахмат-шаҳка павильони, қарийб бир гектар майдонни эгаллаган сузиш ҳавзаси, ёшлар кафеси ва музқаймоқ дўконлари аниқ пайтда болажонлар билан гавжум.

ЯНГИ МЕҲМОНХОНА

Вилоят марказида фаолият юритаётган хусусий меҳмонхоналар сафига «Умар Ҳайём» ҳам қўшилгач, улар

МАҲСУЛОТ СИФАТЛИ БЎЛСА...

Фурқат туманидаги «Ишонч» номи очик турдаги ҳиссадорлик жамиятида ишлаб чиқариш дастгоҳларининг замонавийлиги алмаштирилганига, бошқарув тизими янгилаш шаклланишига боис иш сурвати йилдан-йилга ортмоқда. Қувонарли жиҳати шундаки, бу ерда ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг 50-60 фоизи экспорт қилинади. Жамоада жорий йилда маҳсулот ҳажминини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, унинг 70-75 фоизини хорижга сотиш режалаштирилган.

Бунинг учун куч ҳам, имконият ҳам етарли. - Иш унуми юқори, маҳсулот сифатли бўлиши авваламбор ишчи кайфиятига боғлиқ, - дейди жамият бошқаруви раисининг ишлаб чиқариш бўйича муовини Икромжон Орипов. - Шунинг учун бизда ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялаш, моддий рағбатлантириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу ерда меҳнат қилаётган 85 нафарга яқин ишчи-хизматчиларнинг 630 нафарини айланиб ташкил қилади. Уларни жамоа шартномаси асосида ишлашлари, кўнгилли дам олишлари учун етарлича шароитлар яратиш мақсадида қорхона қасаба уюшма кўмитаси қатор ишларни амалга ошираётди.

Қорхонада 14 хилдаги қалава ишлаб чиқарилмоқда. Бир кунда эса 12 тонна ип тайёрланади. Уртача иш ҳақи 48 миң сўмни ташкил қилади. Ишчилар учун барча кулайликлар яратилган. Транспорт бепул. Ошқона мунтазам ишлаб турибди. Ҳиссадорлик жамиятининг 100 ўринли боғчаси 2 сменда ишлайди. Меҳнатни муҳофазат қилиш ва техника хавфсизлиги бўйича олиб борилаётган тадбирларга ҳам жиддий эътибор қаратилади. Қасаба уюшма сарф-харажати билан қорхонада иш бевуви томонидан меҳнат шартномасининг ноқонуний бекор қилиниши ҳоллари рўй бермади. Шунингдек, ишчилар маънавиятини ошириш мақсадида диққат марказида. Ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялаш, меҳнат муҳофазаси ишларини кучайтириш, «Сихат-саломатлик йили» Давлат дастури доирасида тадбирлар уюштиришга ҳам жиддий эътибор қаратилмоқда.

С.АГЛАЕВА, «Ишонч» муҳбири

Тадбиркорлик - давр талаби

КАРМАНА ФЕРМЕРЛАРИ

Муастаклик йилларида тадбиркорликка, хусусан фермерликка кенг йўл очилди. Кейинги вақтларда қабул қилинган қонунлар, Президент Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорлари фикримизнинг яққол далилидир. Бунинг натижасида жойларда фермерлик ҳаракати кун сайин ривожланимоқда.

Ҳозирги кунда Кармана туманида 706 та фермер ҳўжалиги фаолият кўрсатмоқда. Шунлардан 520 таси деҳқончилик, 86 та чорвачилик, 132 таси боғдорчилик-узумчилик билан шуғулланади. Қолганлари бошқа соҳаларга йўналтирилган. Уларга жами 14 миң 568 гектар экин майдони ажратиб берилган. - Кам рентабелли ширкатларни фермер ҳўжалиқларга айлантириш кейинги йилларда авж олди, - дейди туман фермерлар уюшмаси раиси Хамид Нурбўтаев. - Масалан, 2001 йил А.Навоий номи ширкат ҳудудида 100 дан ортиқ фермер ҳўжалиқлари ташкил этилди. 2002 йилда «Қумушқон», 2004 йилда Ибн Сино номи ва «Жалоир» ширкатлари тўла фермер ҳўжалиғига айлантирилди. Уларнинг асосий қисми ўтган йилларни фойда билан янгилашди. Шу йил қишлоқ мулкдорлари галла бўйича режани 102 фоизга бажаришди. 7525 тонна ўрнига 7668 тонна галла топширишди. Ҳосилдорлик ўртача 38 центнерга етказилди. Аниқ кунларда фермерлар пахта йиғим-теримини жадал сурьатларда олиб боришмоқда. Дараоке, туманда галланинг 70 фоизини, пахта-нинг 64 фоизини фермерлар етиштиришмоқда.

Ҳаммага маълумки, Навоий вилояти, хусусан Кармана тумани бошқа жойлардагига ўшаб сарҳисил эмас. Шунга қарама-сандан бу ерда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида режалар ошириб бажариб келинмоқда. Мисол учун, «Иброҳим-Хасан» фермер ҳўжалигининг бу йилги галла режаси гектарига 32 центнер эди. Ҳақиқатда эса у ҳосилдорлигини 56 центнерга етказди. Натижада 24 тонна дон

фермернинг ўзига қолди. «Малик чўл» зонасида ер ҳосилдорлиги паст. Шундай бўлса-да, Махаммадали Исмоилов бошқарув фермер ҳўжалиги галла майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтарди. 135 тонна дон ишлаб чиқарилди. Режа 114 тонна эди. Фермер 178 гектар майдонда пахта етиштирди. Аниқ чоғда далаларда ҳосил мўл етиштирилган. Теримчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Мақсад етиштирилган «оқ олтин» ёвин-сочин кунлирига қолдирмасдан йиғиштириб олиш.

Жумакул Саидов 1995 йилда «Ўзбекистон» фермер ҳўжалиғига асос солиди. Ҳозирги кунда унинг 50 гектар ери бор. Шундан 23,3 гектари галла, 24,7 гектари пахта майдони. Қолгани сабазот ва мевачилик. Фермер жорий йилда 53 тонна дон етиштиришга эришди. Режадан ортганини 25 нафар ишчига тарқатилди. Сувчиларга 1,5, бошқа аъзоларга эса 800 килограммдан дон тегди. Қишлоқ мулкдорлари 1998 йили яхши ният билан тегиримон сотиб олганди. Ҳозирги кунда фермер аъзолари ана шу тегиримонда ўзларига тегишли донни унга айлантириб олишмоқда. 2 та дўрмон қишлоғидаги 2 та дам таъминланган оиллага доимий ёрдам бериб келади. Хусусан, уларни озиқ-овқат маҳсулотлари, мавсумда эса бўғдой билан таъминлайди. Бундан ташқари, у тумандаги 3-ўрта таълим мактабининг оталиққа олган. Ҳар йили мактаб таъмирли, ўқувчиларни дарслик ва ўқув қуроллари билан таъминлашда яқиндан ёрдам беради.

Ф.ЮСУПОВ, «Ишонч» муҳбири

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Бу ерда ишлаб чиқарилаётган қуруқ сўт, қуёлтирилган сўт, ёғли сўт, творог сингари маҳсулот турлари нафақат Фарғона водийси вилоятлари, балки мамлакатимиз пойтахти ва Бухоро вилоятларидаги миҳозларга ҳам манзур бўлмоқда. Гап шундаки, қорхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турлари ўзининг сифати, ташқи кўриниши, қолаверса, нархининг арзонлиги билан ҳам харидоринг. Чет эл инвестицияси асосида барпо этилган қорхонага хорижий ишбилармонларнинг қизиқиши катта бўлмоқда.

Ишни ташландиқ жойда бошлаган сохта тадбиркори Иброҳимжон Саидоҳунов Ўзбекистонда биринчи бўлиб, сутни қайта ишлашга ихтисослашган сўт қурилиш тармоғини ишга туширди. Уш устида изланган, замонага ҳамнафас бўлган ишбилармон аввало, туман ва атрофдаги хомаш ётказиб беришчиларнинг имкониятларини пухта ўрганиб чиқди. Зеро, ҳар қандай ишлаб чиқаришнинг асосида хомаш туриши бугун барчага аён. Шу боис, мутасаддиларнинг савий-ҳаракатлари билан туман ва қўшни туманлардаги ширкат, фермер ва аҳолидан сўт маҳсулотини қабул қилувчи 15 та шаҳобчалар иши йўлга қўйилди. 1 километр электр энергияси, 250 метр газ қувурлари тортилди, эски кўприк тикланди, сув насослари таъмирланди. Буларнинг барчаси қорхона ва маҳалла корига ярамолди. Украина, Германия, Россия сутни қайта ишлаш дастгоҳлари бир кеча-кундузда 25 тонна маҳсулотни қайта ишлаш қувватига эга. Янги ишлаб чиқариш тармоғининг ишга тушуши натижасида 30 нафардан

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Олтиариқ туманида фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон-Германия-Украина ҳамкорлиғидаги «Олтин сут водийси», «Соя интер инвест» қўшма қорхоналари тамғаси билан ишлаб чиқарилган маҳсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда.

Қўшма қорхоналар хориж ишончи

Ортиқ маҳаллий ёшлар кафолатли иш ўринлари билан таъминланди. 750 нафардан ортиқ ишчи эса меҳнат бандлиги шартномаси асосида уй шароитида ишлашмоқда.

Янги қорхонанинг истиқболи порлоқ. Чунки, қорхона хомаш ётказиб беришчи ва тайёр маҳсулотларни сотиш олуви ўз миҳозларига эга. Ҳолбуки, вилоятдаги йирик сутни қайта ишлаш қорхоналари айнан хомаш ётқилиги ва уларнинг етишмаслиги сабабли иқтисодий таназулга юз тутаетгани ҳеч кимга сир эмас. Бу ерда эса, ҳар икки томон манфаатлари ўрганиб чиқилган. Хомашёлар аввало сифатига,

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган талаб катта. Хусусан, маҳсулот таркибида қанд моддасининг йўқлиги асарий ҳолларда, қандли диабет касаллиқларини даволлаш, ёш гўдақларни озиқлантириш, музқаймоқ ва витаминларга бой нон маҳсулотларини тайёрлашда жуда қўл келади. Аниқ кунда, қорхонада яна бир маҳсулот-нўхатдан ҳам қуруқ сўт ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу маҳсулотнинг ўзига хос жиҳати шундаки, нўхат сутини ёр-

лаб чиқариш борасида изланишлар олиб бормоқда. Бу ерда, дуққалик экин-соядан қурилишган сўт ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ички ва ташқи бозорда ушбу маҳсулотга бўлган тала

Ватанпарварлик дунёдаги барча халқларнинг буюк ўғонларига хос бўлган бир қисматдир. Бу улуг инсонларнинг аксарияти ҳаётлари ва ижодлари давомида она юртини севиш, унинг қад-қимматиға етиш ҳусусида жуда ноёб, ҳикимомуз сўзларни ёзиб қолдирганлар. Жумладан, Навоий ватан ҳусусидаги фикрларини жамлаб қилиб: "Ватан таркини бир нафас айлама" деб айтган. Мазрифатли кишиларнинг ҳақиқий жасорати Ватан йўлида қурбон бўлишқа тайёр туришларида намоён бўлади. Зеро, энг муқабил фазилят Ватанга қўрсатилган хизмат билан ўлчанади. Чунки ўз юртига меҳр қўя олмаган кимса, ҳеч қачон ҳеч нимани совомайди. Шунинг учун ҳам Ватанга хилоф иш қилганлари ҳеч ким кечирмайди. Ватанга доғ туширганларни халқ сотқин санаб, уни инсониятга ҳам даҳлдор эмас, деб ҳисоблайди.

Ўтмишда Турон туйғуси билан яшаган, унинг муқтадрилиги, осяошталити ва таракқийси учун хизмат қилган буюк сиймонлар эса олиб, уларга ҳаммиша тазъимда бўлмас, эъозлаймиш. Бундай инсонларнинг нурафшон йўллари бугунги ёшларимизга гўё йўлчи юлдуздек хизмат қилади.

Олис мазийларда ҳам Ватанини келгинди ёвлардан тозалаш учун қилиш қайраб, жонини тиккан Жалолиддин Мангуберди-ю, Темур Малликларнинг шукхули жангу жадалларини унутиб бўлармикан? Ҳудд чор мустамлакчиларининг оёқлари остидан Ватанини тортиб олишга уриниб, неча йиллар азият чеккан Мадаминоб, Шермухаммадбек, Холхўжа ва Намоз баходир каби қахрамонларнинг шижоатларини ёддан чиқаришга ҳаққимиз борми? Халқимиз озошлик йўлида қон туфлаб ётган бир кезларда, ўз ота юртини деб вақолатли паяридан ҳам кечи-бо, Туронга интилган Анвар Пошшонинг ҳалокатини эсдан чиқариб бўлармикан? Элимиз дилига жасорат уруғларини

аккан ватанпарвар Дукчи Эшон ва Жиззах, Тошкент кўзғолонларини уюштириб, уни юзага чиқарган қахрамонлар ҳам худди шу эл-юрт туйғуси билан буларнинг дорға тиккан эдилар.

Абдулла Қодирий "Ўтган қунлар"ида ватанининг куллиқ занжирига тушиб қолиш сабабиятларини таҳлил этиб, ўзаро қиринлар ва ҳасизликлар билан юртини ҳавф остига қўйган Худодёрхонлар, Маллахонлар, Азизбеклар, Мусурмонкуллар ва Накурулхонлар кечмишидан бекорга шижоат қилмаган.

Бехудий, Мунавварқори, Авлоний ва Мирмуҳсин Шермухаммедовларнинг Ватан озошлиғи, маърифати, маданияти ва маорифи йўлида яратган ўнлаб публицистик мақолалари қалб амри билан юзага келган эди ахир! Биз ўз манфаатларимизни қаттиқроқ ҳимоя қилмасак, ақин йигирма йил ичиди қўл оёқости бўлишимиз эҳтимолдан ҳоли эмас, деб таъйинланган Бехудий: "Агар ҳаётимиз хуррият ва халқ бахт-саодати учун қурбонлик сифатида керак бўлса, биз ўлимни ҳам хурсандчилик билан қутиб

оламиз" деган мардонавор сўзларни ёзган эди.

Фитрат ҳам одамларимизнинг маънавий дунёқарши ҳақида қаттиқ қайғурган эди. Абдулла Авлоний "Туркий гулистон ёхуд ахлоқ" асариди: "Мен ҳастаяму миллатим ўлмиш неға бемор" деб ёзганда бутун куч-қуввати, ақл-заковатини Ватан равақи, юрт саодатиға йўналтириши тарғиб қилган эди.

Абдулхамид Чўпон эса "Бошимни у учун дорға қўяман" деган гапни айтганда, уни шунчаки чиройий ташбехотлар учун эмас, балки бу сўзни бир-бутун ёниқ қалб амри билан, ватанини севган шoirнинг мардона, танти ниоти сифатида ишлатганини ҳис қиламиз.

"Эй, улуг Турон, арслонлар қилишдан иштироб чекиб:

"Эй, улуг Турон, арслонлар қилишдан иштироб чекиб?!", - деб мурожаат қилган эди. Шундан кейин у бир маҳаллар бу ўлканинг бешликларини тебратган ўғизхонлар, темурийлар шажа-

Фатрат мудҳиш қоронғуликни шoirнинг ҳаёлларига қора қўлақ солиб турарди. Фитрат шу саволларга жавоб тополмай, "Темур сағанаси"дан дардига малхм азлайди: "Ер юзининг буюк салтанатларини сен қурмаганидинг? Эй, ҳоқонлар ўчоғи! Эй, қахрамонлар тугўи! Қани у чакмоқ қақшили бо-тир ҳоқонларнинг? Инсонлик оламини қанотлари остига олган ҳоқонларнинг қаерда? Қучинг кетдими? Кимсасизми қолдинг?"

Бу жунбушга келтирувчи саволлардан кейин у, яна ўз-ўзига тасалли бергандай давом этиб дейди: "Йўқ, йўқ, Тангри ҳақи йўқ! Сен кучис эмассан, сен кимсаси ҳам эмассан! Эй, улуг Турон, арслонлар ўлкаси! Қайғурма! Эски давлатинг, эски

расининг шонли қунларини эс-лаб, ватанининг куллиқ занжирига тушиб қолганлигининг сабабларини суриштиради. Бир маҳаллар дунёни "урҳо-урҳо"-лари билан титратган арслон-юракли ботирлар, замин тур-роқларини қўзға отган тоғ умровлари пахлавонларнинг энди-лоқ товущиларини қўзғай, жўим туришларини кўриб маъёу бўлган.

Чиндан-да, босқин юз берган 1864 йилларда, ер юзининг қахрамонлари саналган алл Эр Тўнгаларни қаерда эдилар? Не-чун улар кураш майдонларини ганимларга бўшатиб бердилар?

га жавоб беради.

– Ҳозир жаҳон бозориди пахта игиға нархлар барқарор эмас, - деди ЎА му-бирлар қўшма қорхона бош директори А.Собиров. - Шу сабабли трикотаж мато ишлаб чиқариш бўйича тўртта линия ҳамда 50 та тивуч машинаси сотиб олдик. Бу ип ишлаб чиқаришдан кий-им тиқишгача бўлган ишлаб чиқариш циклини аяқлаш, чет элга нафақат ар-зон хомашё, балки тайёр маҳсулот ҳам сотиш имконини беради. Энг асосий-си, янги цехларда 150 нафар маҳал-лий йигит-киз яшиш ҳақ тўланадиган иш билан таъминланади.

Қўшма қорхона қадим ўлкада енгил санoатни ривожлантиришга ёрдам бер-моқда. Ярим йил ичиди Хоразм тўки-мачилик қорхоналариға умумий қийма-ти 750 миғ АҚШ долларига тенг кала-ва ип жўнатилди.

қилиб Фитрат туркий халқлар-нинг XIX асрдаги тарихий қис-матини, тақдирини иқдор этиб-гина қолмасдан, унга қилиб кий-им ҳам қўрсатиб ўтишга ўзиди бир жасорат толади. Ватанпар-вар шoir эл-юрт йўлида бой берилган ва бой берилмаган йўқотишларни ўз қахрамонла-ри тилидан тасвирлаб тинг-ловчи, томошабин ва ўқувчи-ни фикрлашга, ўйлашга чор-лайди.

Унинг ҳаёллари худди эзил-ган, эрксиз ва оиласиз, тақ-дирнинг оғир зарбаларига уч-раган бир муштипар аёлнинг ҳаёлиға ўхшайди. Бу шундай аёлки, эғнида ипакили кийим, лекин унга юз амок солин-ган. Унинг шу қўйлағидан бўлақ кийими йўқ. Бош-оқла-ри юпун, тирсақларига қор-қора ботқоқ қомига боғган. Гўё у одамлардан ёрдам сўрай-ди, бақиршиға эса мажлиҳ ҳам йўқ. Бу ботқоқдан қутилишга унда куч ҳам қолмаган! Унга қараган киши унинг қаровсиз-лик юкидан ориқлаб кетган жа-фоаш танида, золимонга урилган қамчиларнинг изини қуради.

Фитрат эл-юртнинг ўша бос-қинчилик азобини тортаётган пайтдаги ҳолатини тўқилиб, со-қилиб кетган ўша аёлнинг фой-жавий қисматига ўхшатиб дей-ди:

"Оҳ, билдим! Билдим! Анг-ладим! Сен менинг Ватаним мунгли хаёлисан! Эй менинг муқаддас туронимнинг ҳаёли, кетмай тур, айрилма, ёнимда, қўларимда, юрагимда, виждо-нинда қол! Кетма юртим, Ту-роним, бондан айрилмоқ-ме-нинг ўлимим! Сенинг учун ўлмоқ, менинг тиркилимдир! Мана шундай чуқур қайғу ва

камайтирилиши ёки кўпай-тирилиши мумкин. Қонунға қўра ҳар бир бола учун ун-дирилладиган алимент миқ-дори қонун ҳужжатлари бил-лан белгиланган энг кам иш ҳақининг учдан бир қисми-дан кам бўлмаслиғи керак.

Ота-она воёға етган мех-натга лаёқатсиз, ёрдамға муҳтож болаларига таъми-нот бериши шартдир. Шун-га қўра қонуннинг 100, 101-моддалариди айтилган-нидек, воёға етмаган мех-натга лаёқатсиз, ёрдамға муҳтож болаларига таъми-нот бериш ота-онанинғ ке-лишувига биноан амалға оширилади. Ота-она ўрта-

бўлиши ва бошқалар) ту-файли келиб чиққан, за-рунинг таъминоти учун за-рур бўлган қўшимча хара-жатларда иштирок этиши шарт. Еки 103-моддаға мувофиқ қўшимча хара-жатларда иштирок этиш-дан бош торган ота (она) дан суд уларнинг оилавий ҳисобға олиб, қўшимча харажатларни қисман пул билан тўланадиган қатъий суммада ундириш ҳақида хал қилув қарори чиқари-ши мумкин. Алимент Ҳудбекистон Республикаси Узабеки ва унинг ташқари-сида пул ёки натура тар-

Дил нидоси

изтироблар билан Фитрат она юртға садақатини билдиради. Ватанидан ҳол сўраб, у билан ақин мулоқотға бўлади, унинг мудҳиш сабабиятларини ўзича очгандай бўлади:

У ўз фикрларини ривожлан-тириб, эндиликда бу ҳолат-нинг мағзини чуқур тушуна ола-диган кишилар дунёға келган-лигини, Туронни ўз тилағи, ис-тағи ва саодати санаб, уни "су-юнчим, овуноғим, ўчоғим, па-ноҳим, саждағоҳим, умидим" деб алқайдиган забардаст ўғлонлар дунёға келганигини очик айтиди. Бу билан Фитрат ўз Ватанининг ҳеч қачон ёл-ғизлатиб қўймаслигини билди-ради: "Мана мен, борлигим билан сенға кўмак берурға тай-ёр, чин кўнгил билан сенинғ тўлинда кўмак ўлурға ҳозир" деб, Ватанининг кўнлиға ўзи-ча тасалли бермоқчи бўлади. Шу йул билан ҳам у, Ватан мадақорларининг сафини кен-гайтириш йўлини бекитса ҳам, дўзах оловлари қаршисида олов бўлиб турса ҳам, устиға инсоният қўшинлари эмас, шайтон қўшинлари келса ҳам, оёғиға занжирлар эмас, жахан-нам илонлари сорилса ҳам, ду-нённинг барча балолари боши-ға ёғилса ҳам, зулм қўчининг темиз тиконлари товуларига санчилса ҳам ортға сиймаслик-қа тайёр туради.

Ватан-ағона. Уни севамоқ ва алқамоқ ҳар бир кишининг ин-сонийлик бурчи. Бу бурчға са-дақат юртни барча бало-қазо-лардан асрайди.

Махмуд НАЗАРОВ,
филология фанлари номзоди

«ЭЛЕКТРОМАШ»
ИМКОНИЯТЛАР

Қўзон шахридаги «Элек-тромаш» масъулияти чек-ланган жамияти аъзолари юқори сифат ва самара-дорликка эришиш мақса-дида мавжуд имконият-лардан оқилона фойдалан-моқда.

Жамоа Асакадаги «ФЭДУ-авто» қўшма қорхонаси билан муштажам алоқа ўрнат-ган. Бу ерда қўшма қорхона учун 14 турда бутловчи қис-млар тайёрланади. «Нексия», «Матиз», «Дамас» автомобил-лари учун зарур қисмлар ет-казиб бериляпти. Шу қўнға-ча бу ерда 500 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чи-қарилади.

Бутловчи қисмларни тай-ёрлаш чизмалари қорхона конструкторлари томонидан яратилган. Маҳаллийлашти-риш дастурига қўра «Матиз» автомобиллари учун иккита, «Дамас» учун битта бутловчи қисм тайёрлаш белгиланган эди. Жамоа бу вазифани му-ваффақиятли бажарди. 2008 йилға бориб «Матиз» учун 60 миғ донга, «Дамас» учун 40 миғ донга бутловчи қисм тай-ёрланади.

Қорхонада асосий маҳсу-лотлар билан бир қаторда халқ истеъмоли моллари иш-лаб чиқаришга ҳам эътибор қаратилмоқда. Бу ишда жа-мият қошида фаолият кўрсат-таётган «Электросварка» қўшма қорхонаси ҳамда «Эл-техмаш» шўба қорхонаси яқиндан ёрдам берляпти. Уларнинг ёрдами билан сен-тяёр ойндан пайвандлаш ма-шиналари, дазмол ва электр тутқишлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

(ЎЗА)

«АВГУРОН ЭКСТРА»
ПРЕПАРАТИ

Навоий шахридаги «Электркимё-заводи» қўшма қорхонаси ёпик ак-ционерлик жамияти раціонализатор-лари яратган янги препарат «Авгу-рон экстра» деб номланди. У гўзани дефоляция қилишда қўлланилади.

Препарат синондан яши ўтди. Илгари хориждан валюта ҳисобиға Келтириладиган препарат ўрнини бо-сувчи макуру восита мухтассислар томонидан юқори баҳоланади.

«Авгурон экстра» ўсимликни янги барг чиқаришдан тўхтатади, зарар-кунандаларни озўқа манбаидан ма-қурин қилади. Қўсақлар табиий ҳол-да пишиб етилида ва ҳосилдорлик ош-ади. Тола сифатиға путур етмайди. Препарат барглари яшил ҳолида

ХАЛҚАРО
АНДОЗАЛАРГА МОС

Хоразм вилоятининг Богот тумани-даги «Варат Текит» Ўзбекистон-Туркия қўшма қорхонаси экспортға жўнатган маҳсулотнинг умумий қиймати бир миллион АҚШ долларига яқинлашмоқ-да. Қўшма қорхона жорий йилнинг май ойида пахта толасидан калава иплар-ни ташки бозорға етказиб бера бош-лади.

Бу ерда ўрнатилган энг замона-вий техноложик линиялар ишлаб чи-қариш ҳажмини изчил ошириб тури-ши имконини бермоқда. Ўз навба-тида, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот барча халқаро сифат стандартлари-

Бугунги кунда Бухоро туманидаги педагогика коллежида қўрлаб ёш-лар таҳсил олмоқда. Та-лабаларнинг ўқишлари, дам олишлари учун бу даргоҳда барча шарт-шароитлар муҳайё. За-монавий ётоқхоналар, шинам ошхона, кутубхона талабалар хизмат-лари. Ёшлар бўш вақт-ларини мазмунли ўтказиш учун барча шарт-шароитлар муҳайё этил-ган.

С.АЪЗАМОВА
олган сурат

«Ишонч» телефони бир зум ҳам тиним билмайди. Бу рақамлар чирчикликларға яши таниш. У «Чирчик тонги» газетаси сҳифа-лариди бир неча бор эълон қилинган. Камчиликларға муросасиз хамшаҳарлар қандай ҳуқуқбузарликни кўрсалар ёки пайқасалар дарҳол шу телефон орқали солиқ хизмати ҳодимларини огоҳ эта-дилар. Спиртфуруш Халима Ушурова тўғрисидаги маълумот ҳам «Ишонч» телефони орқали олинди.

Дарҳол телокор гуруҳ тўзилиди. Гуруҳқа солиқчилардан ташқари шаҳар ички ишлар бўлими, про-куратуранинг Солиқ ва валюта-ға оид жиноятларға қарши ку-рашиш бўлими ҳодимлари ҳам киритилди. Сўнғ Халиманинғ спирт сақланаётган гаражи ку-затув остиға олинди. Ниҳоят, мижозлар келиб спирт савдоси авжига чиққан пайтда текзор гуруҳ аъзолари гаражи кириб бордилар. Шу тариха яна бир спиртфурушнинг фаолиятиға чек қўйилди.

Уша куни гараждан салкам 300 литр ҳужжатсиз спирт, 2850 қўти акциз марқасиз сигареталар, 4250 донга қоқоқ, 1000 та қалбаки ак-циз марқа, 433 та ёрлик далилий ашё сифатида олинди. Расмий-лаштирилган ҳужжатлар қонуний чора қўриш учун шаҳар прокура-турасиға юборилди.

Солиқ хизмати ҳодимлари бун-дан олдинроқ ҳам худди шундай йўл билан Крилов қўчаси 27-ўйда истикомат қилувчи фуқаро Эгам-берди Эрматовни қўлга туширган эдилар. Текширув лойиҳада унинг уйдан устама нархларда сотиш учун гаьлаб қўйилган ҳар бири 1,5 литрлик 274 бақаллашқа спирт, 361 шина қўлоба ароқ, 237 қўти сигарета чиққан эди. Тўлланган ҳужжатлар асосида ушбу ҳолат узаасидан жиноят иши қўзғатилди.

– Инспекциямиз ҳодимлари Ва-зирилар Маҳмадасининг 2004 йил 15 январдаги «Спирт ва алкоғол-ли маҳсулотлар ишлаб чиқариш

СПИРТФУРУШ
фаолиятиға чек қўйилди

– Шу йилнинг ўтган даврида ҳуж-жатсиз 1474 шина спиртли ичим-лик, 1107 литр спирт савдоси тўхта-тилиб, айбдорларға нисбатан те-ғишли чоралар қўрилди.

Инспекция ҳодимлари тўрт гу-руҳа бўлиниб шаьба ва яқинба-на қунлар муштажам рейд ва текши-рувларға чикмоқдалар. Шу жара-ёнда Вазирилар Маҳмадасининг «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси худуди-да товарлар олиб келишини тар-тибға солиш тўғрисида»-ги 154-сонли қарори ижроси ҳам қўздан кеңирилмоқда. Утган ойларда со-лиқчиларнинг хушёрлиғи билан 12,1 миллион сўмликдан кўпроқ ноқонуний товар моддий бойлик-лар сотувдан тўхтади. Улар орасида божжонани четлаб ўтиб келган салкам уч миллион сўмлик озиқ-овқат ва тўрт миллион сўмликдан кўпроқ ноозиқ-овқат маҳсулотлари ҳам бор эди.

Кўпгина камчиликлар бозорлар ҳудудида жойлашган савдо ва хиз-мат кўрсатиш шохобчаларида қўзға ташланмоқда. Кейинги ой-ларда солиқ хизмати ҳодимлари буюм бозори бўйлаб 45 та текши-рув ўтказишди. Шу жараёнда 41 ҳолатда рухсатсиз ва ҳужжат-сиз савдо ишлари билан шўғул-ланаётган фуқаролар фаолиятиға чек қўйилди. 13 ҳолатда акциз марқасиз спиртли ичимликлар сав-до қилаётган учар тадбиркорлар қўлга тушиди. 41 ҳолатда божжона

Қонун барчаға баробар

лари ва қарорлари моҳияти аҳоли-ға тушунтириб берилди.

Олиб борилаётган тарғибот-таш-виқот ишлариға қарамай ҳамон ҳуқуқбузарлик ҳолатлари содир этилаётганлиғи кишини афсуслан-тиради. Яқинда «Тўмарис» қорхо-наси фаолияти текширувдан ўтка-зилганида 163,1 миғ сўмлик озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳ-сулотлари кириш ҳужжатларисиз сотилаётганлиғи маълум бўлди. Худди шундай ҳолат «Восточная сказка» қорхонасида ҳам қўзға ташланди. Бу ерда 43,7 миғ сўмлик кириш қилинмаган озиқ-овқат маҳсулотлари савдоға чиқар-илган эди.

«Келажак сари» хусусий қорхо-насиға қарашли ошхонада назор-ат тартибиди ўтказилган текши-ришда яна ҳам қўпроқ ҳуқуқбузар-ликларға йўл қўйилаётганлиғи аён бўлди. Бу ерда харидор-ҳўранда-ларға назорат-касса машинасидан чек уриб бериш одат тусиға кир-маган экан. Бунинг устиға сотила-ётган 16800 сўмлик яхна ичимлик-ларнинг кириш ҳужжатлари йўқ эди.

Бундай қоидабузарликлар энг аввало қорхонанинг ўзига қимматга тушяпти. Амалдаги қонун-қоида-ға мувофиқ унга нисбатан энг кам иш ҳақининг 100 баробари ва кири-нинг қилинмаган маҳсулот нархи миқдорида молиявий жарима қўлланилмоқда. Ҳужжатлар шаҳар сўдиға юборилляпти.

Шаҳар солиқ хизмати ҳодимла-ри бундай нохуш ҳолатлар тақро-рини маълумлиғи учун омма ўртасида тушунтирув ишлари қўламини ке-нгайтирмоқдалар.

Жасур НОСИРОВ,
Чирчик шахри

ОТА-ОНАНИНГ ВОЯГА ЕТМАГАН БОЛАЛАРИГА ТАЪМИНОТ БЕРИШ МАЖБУРИЯТЛАРИ

Саволларингизға Шовот туманлараро фуқаролик ишлари бўйича суд раиси Зарифбой Қурбонov жавоб беради

САВОЛ: ота-оналардан бирортаси воёға етмаган болаларнинг таъминоти учун алимент ундириш тўғрисида судға мурожаат қилмаган ҳолларда уларнинг таъминоти учун ота ёки онадан алимент унди-риш тўғрисида ким даъво қўзғатиши мум-кин?

Қ.МАТЕҚУБОВ,
Қўшқўпир тумани
ЖАВОБ: воёға етмаган болаларға алимент тўлаш ҳақида ота-она ўртасида келишув бўлмаганда ёки алимент ихтиёрий равиш-да тўланамаганда ва ота-онадан бирортаси ҳам алимент ундириш тўғри-сида судға даъво ариза билан мурожаат қилмаган ҳолларда, васийлик ва ҳомийлик органлари воё-ға етмаган боланинғ таъ-миноти учун ота ёки она-дан қонунда белгиланган миқдорда алимент унди-риш тўғрисида даъво қўзғатишға ҳақлидир.

Қонунға қўра воёға ет-маган, мехнатға лаёқат-сиз, ёрдамға муҳтож бо-лаларига таъминот бе-ришда ота-онанинғ маж-буриятлари тенгдир. Шунингдек, ота-она воёға етмаган болаларига таъ-минот бериш учун али-мент тўлаш тартибинн ўзаро келишган ҳолда белгилашға ҳақлидир.

98-моддаға қўра воёға етмаган болаларига таъ-минот бериш учун али-мент тўлаш тартиби ва шакли ҳақида ота-она ўртасида келишув қонун-да белгиланган қоидалар ва боланинғ манфаатла-риға зид бўлмаслиғи ке-рак.

САВОЛ: болаларнинг таъминоти учун қанча миқдорда алимент ундирилади? Ундирила-диган алимент миқдори болалар сонига боғлиқ бўладими?

Шунингдек, оиладаги воёға етган ҳамда воё-ға етмаган, аммо мех-натға лаёқатсиз бола-ларни таъминлаш мас-аласи қандай тарзда амалға оширилади?

А.СОБИРОВ,
Шовот тумани
Агар воёға етмаган бо-лаларига таъминот бериш ҳақида ота-она ўртасида келишув бўлмаса, улар-нинг таъминоти учун тўла-нинг суд томонидан ота-онанинғ ҳар ойдаги иш ҳақи ва (ёки) бошқа да-ромадининг бир бола учун – тўртдан бир қисми; икки бола учун – учдан бир қисми; уч ва undan ортқк бола учун – ярмиси миқ-дорида ундирилади. Бу тўловларнинг миқдори та-рифларнинг моддий ёки оилавий аҳолини ва бо-шқа эътиборға лойиқ ҳолатларини ҳисобға ол-ган ҳолда суд томонидан

камайтирилиши ёки кўпай-тирилиши мумкин. Қонунға қўра ҳар бир бола учун ун-дирилладиган алимент миқ-дори қонун ҳужжатлари бил-лан белгиланган энг кам иш ҳақининг учдан бир қисми-дан кам бўлмаслиғи керак.

Ота-она воёға етган мех-натга лаёқатсиз, ёрдамға муҳтож болаларига таъми-нот бериши шартдир. Шун-га қўра қонуннинг 100, 101-моддалариди айтилган-нидек, воёға етмаган мех-натга лаёқатсиз, ёрдамға муҳтож болаларига таъми-нот бериш ота-онанинғ ке-лишувига биноан амалға оширилади. Ота-она ўрта-

БИЗДАН СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

сида бундай келишувға эришилмаган тақдирда низо суд тартибиди ҳал қилинади.

Ота-онадан воёға етма-ган мехнатға лаёқатсиз, ёр-дамға муҳтож болаларига ундирилладиган алиментнинг миқдори суд томонидан алимент тўлаши шарт бўлган ота-онанинғ оилавий ва моддий аҳоли ҳисобға олиниб, ҳар ойда пул билан тўланадиган қатъий суммада белгиланади.

Ота-онадан болаларға ундирилладиган алимент миқдори алимент тўловчи-нинг ойлик иш ҳақиға ва (ёки) бошқа даромадиға нисбатан улушлар ҳисоби-да ёки пул билан тўлана-диган қатъий суммада бел-гиланади. Шунингдек, 102-моддада айтилганидек, алимент тўлаши шарт бўлган ота-онанинғ иш ҳақи ва (ёки) бошқа даромади доимо бир хилда бўлмай, ўзгариб турса ёхуд дарома-дининг улуш тарзида али-мент ундириш имконияти бўлмаса, винки ота-она рас-ман белгиланган иш ҳақи ёки даромадда эға бўлма-са, воёға етмаган болалар-нинг таъминоти учун тўла-ниши лозим бўлган али-мент миқдори ҳар ойда пул билан тўланадиган қатъий суммада белгиланиши мум-кин.

САВОЛ: тарбиясидаги болалар қасалланиб ёки шикастланган тақдирда уларнинг таъминот маса-ласи қандай ҳал қилина-ди?

А.ХАЙИТОВА,
Камати тумани
ЖАВОБ: ота-она фаву-қулда ҳолатлар (боланинғ оғир шикастланиши, қасал

зиди олинган барча тур-даги даромадлардан уш-лаб қолинади.

Чет эл валютасида оли-надиган даромадлар қун-дан ундирилаётган қун-да амалда бўлган Ўзбеки-стон Республикаси Марқа-зий банкининг расмий курси бўйича сўмларда ҳисобланади. (104-модда)

Алимент тўлаётган ота-онанинғ бошқа воёға ет-маган болалари бўлиб, ундан қонунда белгиланган миқдорда алимент унди-рилганда ўша болалар алимент олаётган бола-ларга нисбатан моддий жиҳатдан қамроқ таъмин-ланиб қоладиган бўлса, шунингдек, алимент тўла-ётган ота (она) ногирон бўлган ёки, моддий жиҳатдан қийналиб қалаётган бўлса ёки алимент олаётган шахс мустакил даромадға эға бўлган тақдирда али-мент миқдори суд томони-дан қамайтирилиши шарт.

Агар воёға етмаган бола давлат ёки нодавлат му-ассасаларининг тўлиқ таъ-минотида бўлса, суд али-мент тўлаётган ота ёки онанинг моддий аҳолини ҳисобға олиб, тўланаётган алимент миқдорини қа-майтириш ёки уни али-мент тўлашдан озод қилиш ҳақида хал қилув қарори чиқариши мумкин.

Қонунинг 105-модда-сиға асосан, алимент миқ-дорини қамайтириш ёки уни тўлашдан озод қилиш учун асос бўлган ҳолатлар туғанда ман

